

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

RCT MEMORANDUM O PRAKTIČNOJ POLITICI

implementing partners

- **Kosovska policija**
- **Vlada Kosova i lokalne institucije**
- **Predstavnici EU i SAD**
- **Mediji**
- **Političke partije**
- **Više aktera**

Brojne tenzije na severu Kosova negativno su uticale na odnose između dve najveće etničke zajednice na Kosovu – Albanaca i Srba. U regionu Mitrovice, gde su pozitivni efekti Dijaloga na normalizaciju odnosa između Kosova i Srbije bili najvidljiviji, pojavili su se zabrinjavajući trendovi značajnog smanjenja međuetničkih kontakata i saradnje. Ovo može podstaći još više nerazumevanja i dalje otuđenje, što može ugroziti krhki mir.

Štaviše, kvalitet postojećih međuetničkih odnosa ostaje nezadovoljavajući, uglavnom zasnovan na površnim transakcijskim i poslovnim kontaktima sa malom spremnošću zajednica da ih prodube. Osnovni preduslov za to je stvaranje atmosfere u kojoj bi se svi građani osećali ravnopravno.

Potrebne su odlučne akcije različitih aktera kako bi se sprečilo dalje pogoršanje međuetničkih odnosa i preteća opasnost od lokalizovanog oružanog sukoba. Zajednica kosovskih Albanaca odgovornost za ublažavanje tenzija stavlja na Vladu Kosova i međunarodnu zajednicu koja je prisutna na Kosovu. Nasuprot tome, zajednica kosovskih Srba očekuje od Vlade Kosova i Vlade Srbije korake u pravom smeru.

Neki od tih koraka, od kojih su mnogi već obaveza institucija, uključuju:

01 Socijalni dijalog

Politički predstavnici različitih zajednica na Kosovu treba da preuzmu odgovornost za dijalog među zajednicama na svim nivoima – lokalnom, centralnom, vladajućem i opozicionom. Štaviše, politički lideri bi trebalo ozbiljno da se uključe u domaće konsultacije o normalizaciji dijaloga kako bi povećali vlasništvo i podršku ovom cilju.

Politički ćorsokak u dijalogu i krize koje su usledile dovode u pitanje dosadašnje rezultate Dijaloga. OCD, mediji, akademska zajednica i druge zainteresovane strane treba da se suprotstave ovim trendovima i više rade na validaciji Dijaloga i njegovih ranih dostignuća, uključujući prethodne integrativne procese kao što je decentralizacija.

Politički lideri često stvaraju povoljno okruženje za pojačane etničke tenzije kroz javne izjave, odnosno komunikaciju; stoga bi trebalo da se uzdrže od polarizovanja diskursa i da promovišu poruke pomirenja koje podstiču razumevanje i saradnju među zajednicama. Shodno tome, predlažemo da politički lideri povećaju javni angažman koji promoviše afirmativne poruke za međuetničku saradnju.

Izveštavanje medija na albanskom/srpskom treba da teži ka prevodu govornika srpskog/albanskog jezika preko titlova umesto preko sinhronizacije, kako bi se promovisalo prihvatanje jezika i kulturna razmena.

Mediji treba da podrže svoje novinare u učenju službenih jezika Kosova.

Pozivamo EU da poveća napore za saradnju sa civilnim društvom i drugim zainteresovanim stranama, uključujući marginalizovanu omladinu, da promoviše afirmativne narative u vezi sa Dijalogom o normalizaciji.

Međunarodna zajednica treba da poveća odnose povezivanja sa regionima van Prištine, posebno regionom Mitrovice, gde se pojačano angažovanje javlja samo tokom bezbednosnih kriza.

02 USLUGE

Vlada Kosova treba da se pozabavi hitnom potrebom za poboljšanjem pružanja opštinskih usluga u nekim opštinama regiona Mitrovice, uključujući pružanje usluga na svim službenim jezicima, lokalnim ili nacionalnim.

Vlada Kosova treba da revidira mandat opštinskih kancelarija za zajednice i povratak kako bi povećala resurse i kapacitete ovih kancelarija da bolje odgovore na potrebe zajednice.

BEZBEDNOST

Kosovska policija treba da, kroz dijalog u zajednici, ublaži preovlađujuće negativne percepcije o svom radu među zajednicom kosovskih Srba do povratka oficira kosovskih Srba u snage.

S obzirom na to da je Kosovo multietnička zemlja, Kosovska policija, kao institucija, treba, bez geografskih ograničenja, da se posveti sistematskom razvoju kapaciteta za angažovanje zajednice i časove jezika.

Domaće i međunarodne zainteresovane strane treba da udvostruče svoje napore da obezbede bezbedno okruženje za novinare i neguju i ojačaju njihov kapacitet da izveštavaju o pomirenju na način koji bi odražavao njegov pozitivan uticaj, posebno kroz pozitivne i uspešne priče.

04 Ekonomska saradnja

Svi programi podrške vlade, kako ekonomski tako i socijalni, treba da usmere međuetničku, međuopštinsku i regionalnu saradnju kako bi se podstakli međuetnički kontakti i razvile poslovne veze. Ovu odgovornost treba da preuzme Ministarstvo za regionalnu saradnju. Pored toga, Vlade Srbije i Kosova treba da podrže razmenu mladih.

Kosovo i Srbija treba da uklone sve trgovinske barijere u razmeni roba i usluga.